

Keski-Suomen elinvoimakeskus
kirjaamo.keski-suomi@elinvoimakeskus.fi
Keski-Suomen elinvoimakeskus PL 50
00072 Elinvoimakeskus

Lausunto
1.6.2026
Asiatunnus KES/594/2026

Lausunnon antaminen tiesuunnitelmasta valtatie 9 ohituskaistojen parantamisesta välillä Patalahti-Lahdenvuori, Jämsä ja Jyväskylä

Keski-Suomen elinvoimakeskus on laatinut liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (LjMTL, 503/2005) mukaisen tiesuunnitelman Valtatie 9 parantamisesta välillä Patalahti - Lahdenvuori, Jämsä ja Jyväskylä.

Keski-Suomen elinvoimakeskus on 23.2.2026 päivätyllä lausuntopyynnöllä pyytänyt Jämsän kaupungilta lausuntoa laaditusta tiesuunnitelmasta. Elinvoimakeskus on lähettänyt 20.4.2026 päivätyin täydennyksen alkuperäiseen lausuntoon. Täydennyksessä Keski-Suomen elinvoimakeskus pyytää kuntaa:

1. toteamaan saatujen muistutusten määrän
2. antamaan lausunnossaan perustellun vastineen saatuihin muistutuksiin.
Muistutuksia ei ole tarpeen liittää lausunnon liitteeksi.

Tiesuunnitelma on ollut julkisesti nähtävillä 20.2. – 23.3.2026.

Nähtävillä olleesta tiesuunnitelmasta jätettiin muistutuksia 7 kpl, jotka kohdistuivat Jämsän kaupungin alueelle.

Yhteenveto jätetyistä muistutuksista sekä kaupungin vastineet jätettyihin muistutuksiin.

Muistutus 1.

Muistutuksen jättäjät omistavat useamman maatilaa. Maatilojen päätuotantosuuntaus on hevostalous, tilalla yhteensä 14 hevosta/ponia. Lisäksi harjoittavat maatilamatkailua, järjestävät mm. ratsastusvaelluksia sekä erä- ja maastopyöräretkiä.

Muistutuksen ovat jättäneet koska tiesuunnitelmassa on esitetty suljettavaksi kaksi VT9:n ylityskohtaa Juokslahdella. Ylityskohtia ovat käyttäneet siirtäessä hevosia tilalta toiselle, hakiessa laiduntavia hevosia Juokslahdelta Jämsänkoskelle kengitykseen, kavionhuoltoon, hammashuoltoon yms. Lisäksi ylityskohtia on käytetty mm. järjestettäessä ratsastusvaelluksia sekä erä- ja maastopyöräretkiä.

Tiesuunnitelman toteutus vaikuttaisi hyvin negatiivisesti tilan toimintaan, tulevaisuuden suunnitelmiin ja kehittämiseen.

Esittävät ratkaisuehdotuksiksi, että nykyisten VT9 ylityskohtien läheisyyteen rakennettaisiin alikulkuputki tai ylikulkusilta Ruonanvuoren kallioleikkausten kohdalle. Vaihtoehto olisi myös siltayhteys Villasalmen yli tai että jätettäisiin riista-aitaan ja kaiteisiin aukot, jotta tien voisi ylittää turvallisesti.

Vastine:

Tiesuunnitelman laatimisen yksi tärkeimmistä tavoitteista on liikenneturvallisuuden parantaminen vilkasliikenteisellä valtatie 9:llä. Tavoite saavutetaan mm. poistamalla suorat liittymät valtatielle ja muutenkin rajoittamaan valtatieen ylittämisen mahdollisuuksia. Liikenne suunnitelman toteutuessa on tarkoitus ohjata rinnakkaisteiden kautta eritasoliittymiin.

Muistuttajan tilan länsipuolelle on tarkoitus rakentaa nk. Kulomäen eritasoliittymä, jonne ohjattaisiin liikenne mm. Himoksella sijaitsevien Honkarannan ja Himosrannan loma-asuntoalueilta. Eritasoliittymän yhteyteen rakennetaan myös ulkoilureittinä palveleva erillinen väylä VT9 ali.

Jämsän kaupunki pyytää Elinvoimakeskusta vielä tutkimaan onko mahdollista jatkaa tiesuunnitelmassa esitettyä Y2-väylää muistuttajan maatilalle asti, jolloin VT9 ylitys olisi mahdollista Kulomäen eritasoliittymän kautta tulevaisuudessa.

Muistutus 2.

1. Säyrylän (Himoksen) ja Kulomäen eritasoliittymien välille suunniteltu tieverkko (Y2) ei saa jäädä yksityisteinä haja-asutusalueen maanomistajien vastuulle. Kaupungin tulee taloudellisesti sitoutua keskeisen tiestön kunnossapitoon joko kaavoittamalla tiet kaduiksi tai erillisillä rahoituspäätöksillä.
2. Suunniteltu 6,0 m poikkileikkaus väylälle Y2 on riittämätön odotettuun käyttöön nähden (matkailuliikenne, bussit, kevyt liikenne). Ongelma on suurin paaluvälillä 0-1400. Tiehen tulee lisätä jalankululle erotettu piennartila tai muu erityisesti jalankulkijoiden turvallisuutta parantava ratkaisu.
3. Kohdassa 2. todettu poikkileikkauksen kapeus on ongelma myös Säyrylän eritasoliittymän rakentamisen yhteydessä jo toteutetun rinnakkaistien (Yijälänsalmentie) osalta. Koska tämä n. 1 km tieosuus välittää kaiken liikenteen Himoksen eritasoliittymästä/ään suunnitellulle Y2-tielle/ltä, tulee se sisällyttää

kokonaisuudessaan suunnitelmaan mitoituksen kasvattamiseksi odotettavissa olevan liikenteen mukaiseksi ja Y2 vastaavaksi.

4. Tien riittämättömän poikkileikkauksen lisäksi tien kantavuutta ja kuivatusta on syytä tarkastella ottaen huomioon edellä mainittujen liikennelajien lisäksi puutavarakuljetukset ko tieyhteyttä käyttäen.

Vastine:

1. Kaupunki hyvin harkiten asemakaavoittaa lisää katualueita, koska näin tehdessä toteutus- ja kunnossapitovastuut siirtyvät lähtökohtaisesti kaupungille. Vastuut lisäävät jo ennestään tiukassa taloustilanteessa kaupungin investointi- ja käyttökuluja. Harkittaessa nykyisten asemakaava-alueiden laajentamista uusilla alueilla pitää kaavoituksen käynnistämisen perusteiksi löytyä muita maankäytöllisiä paineita/tavoitteita kuin pelkästään lisäkatualueiden muodostaminen. Jos kaupunki on osakkaana yksityisteissä, kaupunki osallistuu kunnossapitokustannuksiin saatavan hyödyn mukaisesti ja lisäksi kaupunki vuosittain hakemusten perusteella jakaa yksityistieavustuksia.
2. ja 3. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Patalahden pohjoispuoleisen alueen osayleiskaavojen muutoksen ja laajennuksen 25.5.2026 §. Yleiskaava voimaan tullessa mahdollistaa lisää vakituisen asumisen ja loma-asumisen alueiden toteuttamisen alueelle. Uudet vakituisen asumisen alueet sijoittuvat väylän Y2 ympäristöön paaluvälille n. 900-1700 ja uudet loma-asumisen alueet nykyisten loma-asuntoalueiden ympäristöön. Kaava toteutuessaan aiheuttaisi lisää liikennettä mukaan lukien kevyttä liikennettä.

Kaupunki pyytää Elinvoimakeskusta tarkastelemaan onko syytä jollain osuudelle Y2 ja Y204 väyliä harkita tievalaistuksen rakentamista liikenneturvallisuuden parantamiseksi.

4. Huomioitava väylien jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa.

Muistutus 3.

Muistutus kohdistuu tiesuunnitelmaselostuksen kohtiin 3.1 ja 3.1.1 sekä suunnitelmakartassa esitettyyn kohtaan Y104 (Haapalahdentie).

Tiesuunnitelmaselostuksen mukaan valtatie toteutetaan keskikaiteellisena ohituskaistatienä (2+1) meluestein, mikä edellyttää tiejärjestelyjä ja tilan

uudelleenjärjestelyjä. Näiden muutosten seurauksena rinnakkaistietä siirretään suunnitelmaportaan perusteella arviolta n. 10 metriä lähemmäksi muistuttajan kiinteistöä.

Vaatus:

Tiesuunnitelma tulee muuttaa siten, että rinnakkaistietä (Haapalahdentie) ei siirretä lähemmäksi kiinteistöä, tai vaihtoehtoisesti pöly- ja meluhaitat estetään tehokkailla teknisillä ratkaisulla.

Perustelut vaatimuksille:

Rinnakkaistiellä kulkee jo nykyisin raskasta liikennettä murskaamolle, joka aiheuttaa jo nykyisin huomattavaa pölyhaittaa. Pöly vaikuttaa asumisviihtyvyyteen, terveyteen sekä kiinteistön käyttöön. Rinnakkaistien siirtäminen lähemmäs kiinteistöä lisää pölyhaittaa merkittävästi ja kohtuuttomasti. Suunnitelmassa ei ole esitetty riittäviä pölyntorjuntatoimenpiteitä (esim. päällystäminen, pölynsidonta tai suojaavat rakenteet).

Pyytää että suunnitelma tarkistetaan siten, että rinnakkaistien etäisyys kiinteistöön säilytetään nykyisellä tasolla TAI tie päällystetään ja pölyhaitat estetään tehokkaasti (esim. pölynsidonta, suojaistutukset tai rakenteelliset ratkaisut).

Vastine:

Muistuttajan omistaman kiinteistön kohdalle on tiesuunnitelmassa esitetty VT9:n pohjoispuolelle meluvallin / meluidan rakentamista paaluvälille 1000-1440. Melurakenteen toteuttaminen edellyttää tiealueen laajentamista nykyisestä laajuudesta VT9:n pohjoispuolella. Tämä tarkoittaa sitä, että Haapalahdentie on siirrettävä nykyisestä sijainnistaan pohjoisemmaksi. Siirto on välttämätön tiesuunnitelman toteuttamista varten.

Haapalahdentie on yksityistie, mahdollisista pölyhaittojen vähentämiseen tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisesta tulee keskustella yksityistien kunnossapidosta vastaavan tahon kanssa.

Muistutus 4.

Ruonanvuoren puolella oleva metsäautotien liittymä LK 16 ollaan katkaisemassa. Miten tämä korvataan omistajalle, jotta metsänhoitotyöt, puunkuljetus ja metsänhakuut sujuvat jatkossakin. Kun tie katkaistaan sinne ei muuta reittiä ole tällä hetkellä. Hoidatteko rasituksen Niementien kautta vai miten?

Vastine:

Kyseessä oleva muistuttajan omistama tila rajoittuu Ruonanlahdentiehen, jota kautta kulku tilalle on järjestettävissä. Mahdollisesti tarvittavat kulkurasitteet käsitellään ja perustetaan rasitetoimituksen yhteydessä. Muistutuksessa mainittu Niementie ei karttatarkastelun perusteella sijaitse alueella.

Muistutus 5.

Himoksen reitistöjen kehittäminen on yksi alueen matkailun tärkeimpiä asioita tulevaisuudessa. Suunnittelualueella ysitien alittaa ulkoilureitti, joka toimii talvisin hiihtolatuna. Tiesuunnitelmassa eritasoliittymä on suunniteltu juuri nykyisen reitin/ladun ylityksen kohdalle. Se tarkoittaisi reitin uudelleen linjaamista ja mahdollisia uusia lupia maanomistajilta. Suunnitelma lisäisi ladulle useita vaarallisia teiden ylityksiä ja osin katkaisi latuyhteyden. Maa-aineisten sijoitusalue on suunniteltu reitin päälle.

Kyseessä on merkittävä asia, jonka jättäminen nyt huomiotta vaikuttaa alueen tulevaisuuteen. Muistutuksen liitteenä ehdotus, jossa ulkoilureitti ylittäisi VT9 siltaa pitkin ja yhtyisi nykyiseen reittilinjaukseen. Suosittelee olemaan myös yhteydessä kaupunkiin asian tiimoilta.

Vastine:

Ulkoilureitti on tarkoitus ohjata VT9 ali Kulomäen eritasoliittymän yhteydessä. Väylän Y5 yhteyteen rakennetaan erillinen väylä ulkoilureitille (Y5J). Nykyiset reitit tulee ohjata kulkemaan kyseiselle rakennettavalle ulkoilureiteille varatulle väylälle (Y5J).

Muistutus 6.

1. Muistuttajan kiinteistölle osoitettu yksityistieyhteys Y2 tulisi sijoittaa mahdollisimman tarkasti maastossa olevien vanhojen latu-urien kohdalle (liitekarttaan merkitty mustalla viivalla). Tiesuunnitelman mukainen sijoittaminen aiheuttaisi tarpeetonta haittaa kiinteistön muulle käytölle.
2. Suunniteltu Aron yksityistien tiejärjestely mahdollistaa Himosrannan ja Honkarannan alueen kiinteistöille nykyistä merkittävästi turvallisemman kulkuyhteyden valtatielle 9 Jämsän keskustan ja Jyväskylän suuntiin. Parannusten johdosta liikennemäärä Arontielle tulee merkittävästi lisääntymään. Tämän takia Arontie tulee peruskunnostaa vähintään Himosrannantien risteykseen saakka. Arontien nykyinen kunto ja kantavuus eivät mahdollista liikennemäärien kasvua.
3. Himosrannan ja Honkarannan alueella on runsaasti Himoksen matkailukeskukseen tukeutuvaa loma-asutusta, minkä takia jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden määrä

alueella on tavanomaista suurempi. Kevyenliikenteen turvallisuuden varmistamiseksi uudet yksityistieyhteydet tulee toteuttaa valaistuina.

Vastine:

1. Kaupunki pyytää Elinvoimakeskusta tutkimaan onko mahdollistaa toteuttaa muistuttajan ehdottama linjauksen muutos väylään Y2.
2. Osa nykyisestä Arontiestä sisältyy suunnitelman väylään Y2, joka on tiesuunnitelman selostuksen mukaan hankkeen yhteydessä rakennettava yksityistie. Väylästä Y2 erkanee väylä Y204 (pl 0-40), joka on myös osa nykyistä Arontietä. Väylän Y204 päästä ja muistuttajan mainitseman Himosrannantien risteyksen väliin jää n. 220 metrin osuus Arontiestä, jota ei ole suunnitelmassa huomioiduttu rakennettavaksi yksityistieksi.

Kaupunki esittää, että väylää Y204 jatkettaisiin paalulta 40 Himosrannantien risteykseen asti. Himosrannantien risteyksessä tie muuttuu kaduksi.

3. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Patalahden pohjoispuoleisen alueen osayleiskaavojen muutoksen ja laajennuksen 25.5.2026 §. Yleiskaava voimaan tullessa mahdollistaa lisää vakituisen asumisen ja loma-asumisen alueiden toteuttamisen alueelle. Uudet vakituisen asumisen alueet sijoittuvat väylän Y2 ympäristöön paaluvälille n. 900-1700 ja uudet loma-asumisen alueet nykyisten loma-asuntoalueiden ympäristöön. Kaava toteutuessaan aiheuttaisi lisää liikennettä mukaan lukien kevyttä liikennettä.

Kaupunki pyytää Elinvoimakeskusta tarkastelemaan onko syytä Y2 ja Y204 väylille harkita tievalaistuksen rakentamista liikenneturvallisuuden parantamiseksi.

Muistutus 7.

Tiesuunnitelmassa on esitetty suljettavaksi kaksi tien ylityskohtaa Juokslahdella, joita on käytetty hevosia treenatessa matkaratsastuksessa sekä matkaratsastuskilpailuja ja valmennustilaisuuksia järjestettäessä.

Esittävät että em. ylityskohtien läheisyyteen suunniteltaisiin ja tehtäisiin sekä hevosille, että kevyelle liikenteelle sopiva alikulkuputki tai Ruonanvuoren kalliroleikkausten kohdalle ylikulkusilta tai hevosille sekä kevyelle liikenteelle tarkoitettu erillinen silta Villansalmen yli, jotta ratsukoitten ei tarvitsisi kulkea hevosten kanssa vilkkaasti liikennöityä 9-tietä pitkin raskaan liikenteen joukossa. Varsinkin Villansalmen ylittävä silta on vaarallinen sekä hevosille, että muulle liikenteelle.

Vastine:

Tiesuunnitelman laatimisen yksi tärkeimmistä tavoitteista on liikenneturvallisuuden parantaminen vilkasliikenteisellä valtatie 9:llä. Tavoite saavutetaan mm. poistamalla suorat liittymät valtatielle ja muutenkin rajoittamaan valtatie ylittämisen mahdollisuuksia. Liikenne suunnitelman toteutuessa on tarkoitus ohjata rinnakkaisteiden kautta eritasoliittymiin.

Tiesuunnitelmassa on esitetty rakennettavaksi nk. Kulomäen eritasoliittymä, jonne ohjattaisiin liikenne mm. Himoksella sijaitsevien Honkarannan ja Himosrannan loma-asuntoalueilta. Eritasoliittymän yhteyteen rakennetaan myös ulkoilureittinä palveleva erillinen väylä VT9 ali.

Jämsän kaupunki pyytää Elinvoimakeskusta vielä tutkimaan onko mahdollista jatkaa tiesuunnitelmassa esitettyä Y2-väylää maatilalle osoitteessa Laurilantie 170 asti, jolloin VT9 ylitys olisi mahdollista Kulomäen eritasoliittymän kautta tulevaisuudessa.